

Terveyskysely 2013-2014

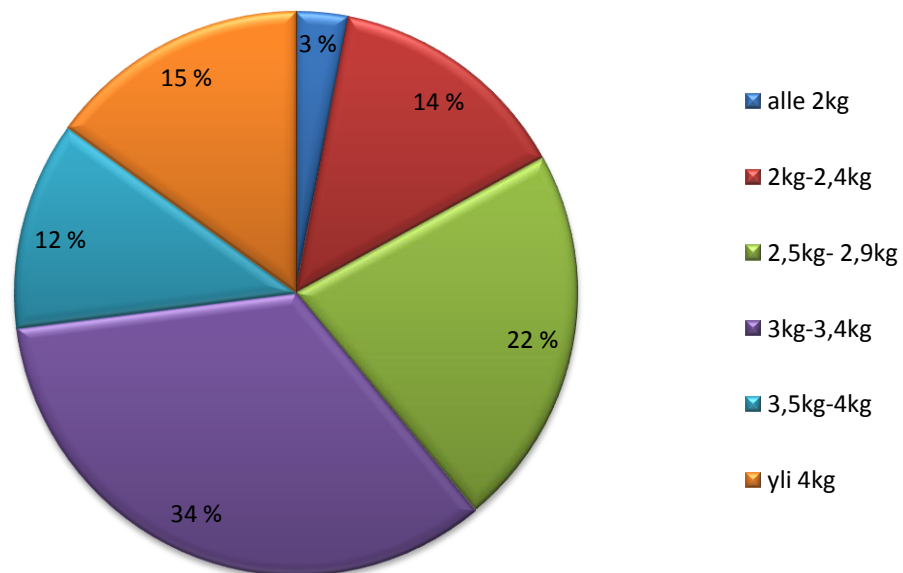

Talven 2013-2014 aikana toteutetun terveystarkastuksen tarkoituksena oli selvittää yorkshirenterrierien tämän hetkistä terveystilannetta sekä kartoittaa mahdollisia ongelmakohtia tulevaisuutta silmällä pitäen. Kysely tehtiin yhteistyössä Svenska Yorkshireriersällskapetin (Syts) kanssa.

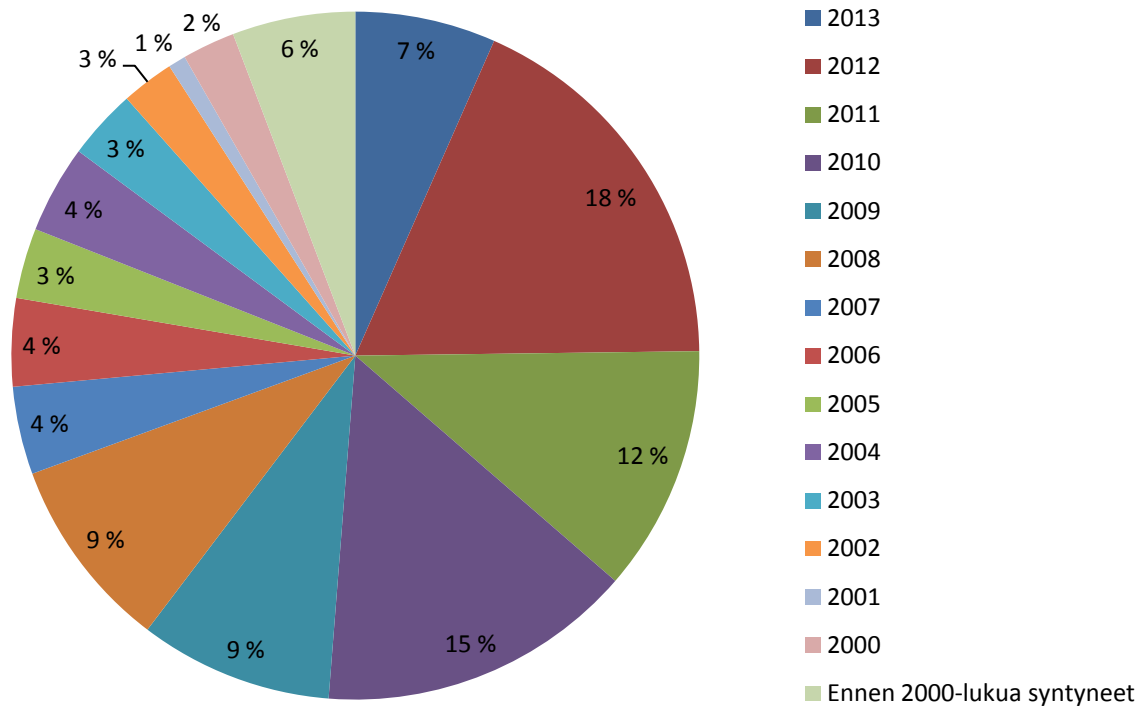
Kyselyyn vastattiin nimettömänä, jolloin koiran omistajien ja koirien yksilöiminen oli mahdotonta. Näin toivoimme saavamme mahdollisimman kattavan sekä rehellisen arvion yorkshirenterrierien terveystilanteesta.

Yorkshirenterrieri ry haluaa kiittää kyselyyn vastanneita koirien omistajia upean rotumme terveyden eteen tehdystä arvokkaasta työstä.

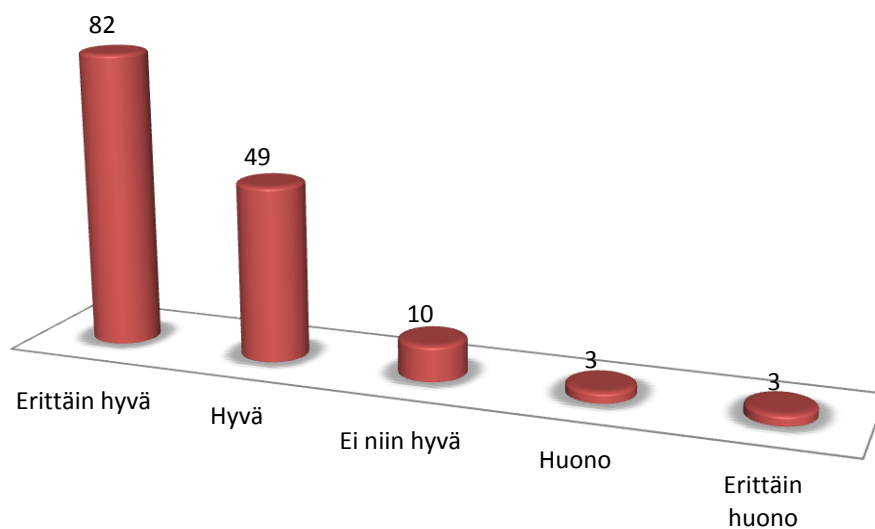
Vastauksien perusteena olevan koiran koko

Vastauksien perusteena olevan koiran syntymävuosi

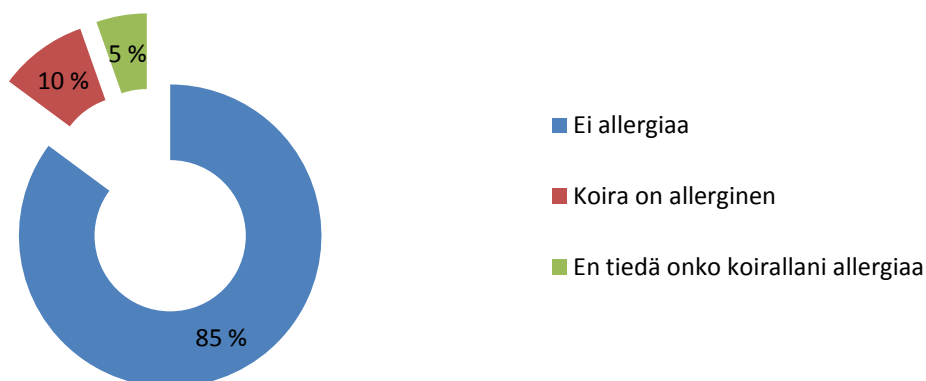

Vastauksien perusteena olevan koiran terveydentilan arviointi

Syts:n teettämän kyselyn tulokset: erittäin hyvä 61 kpl, hyvä 8 kpl, ei niin hyvä 2 kpl ja ei vastausta 6 kpl

Vastauksien perusteena olevan koiran allergiat

Muita perusterveydentilaan liittyviä ongelmia joita esiintyi vastauksien perusteena olevilla koirilla:

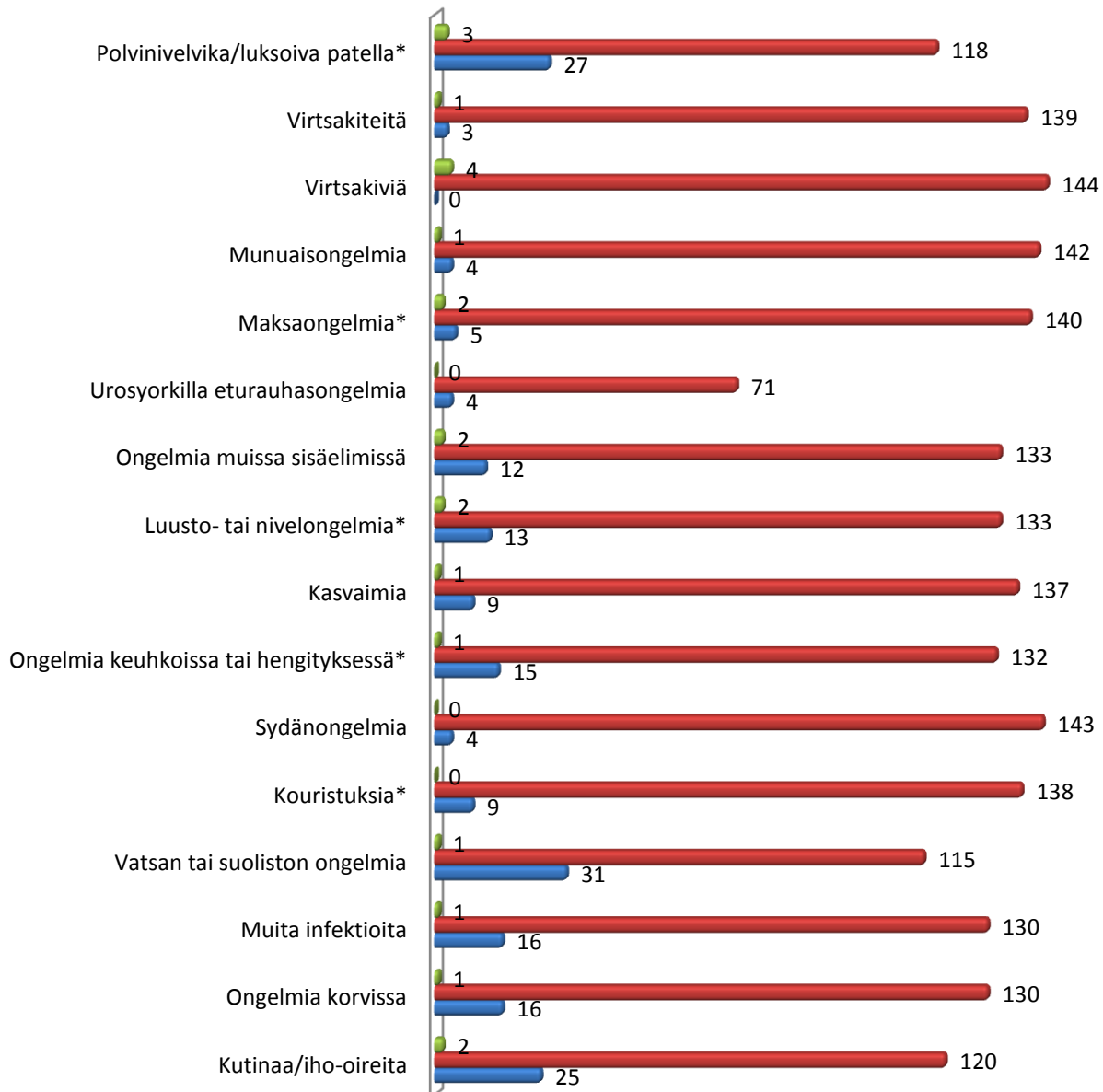
- Satunnaisesti vatsa kovalla ja/tai suolitukoksia, syinä mm:
 - Kasvaimet
 - Ruokavalio
 - Stressi
 - Imeytymishäiriöt
 - Loisongelmat
- Ripulointia ja oksentelua, syinä mm:
 - Ruokavalion muutokset
 - Loisongelmat
 - Suolistotulehdukset
 - Ruoka-aineallergiat ja keliakia
 - Vatsahaava
 - Stressi
 - Kasvaimet
- Kutinaa, iho-oireita, utrikariaa (nokkosihottuma), atopiaa, syinä mm:
 - Ruoka-aineallergiat
 - Muut allergiat
 - Stressi
 - Hyönteisten pistokset
- Muita allergisia reaktioita mm. hyönteisen puremista, kumista, possun lihasta, rokotteista
- Tulehduksia mm. haimassa, aivoissa, nisissä, kohdussa, nielurisoissa, suolistossa, silmissä ja korvissa
- Cushingin tautia eli lisämunaaisen kuorikerroksen liikatoimintaa
- Vatsahaava ja ärtynyt vatsalaukku
- Rasvapatteja, syyliä ja finnejä
- Nenäpunkkeja
- Kilpirauhasen vajaatoimintaa
- Kouristuksia jotka muistuttavat epilepsiaa ja heikentävät kävelykykyä
- Tyriä nivusissa ja navoissa sekä perineaalityrä

- Kasvaimia maksassa, vatsassa, maitorauhasissa, munasarjoissa, nisissä, munuaisissa ja muissa sisäelimissä
- Ongelmia sydämessä (mm. endokardioosi), maksassa ja munuaisissa (vajaatoimintaa)
- Ongelmia korvien kanssa , mm. ahtaita korvakäytäviä, hiivaa, muita tulehduksia
- Ongelmia hengitysteissä
- Eturauhasen toimintaan liittyviä ongelmia uroskoirilla (mm. suurentuneita eturauhasia)
- Lieviä ongelmia silmien vuotamisen vuoksi

Koiran yleisterveydentilaan liittyviä kysymyksiä

Onko koirallasi ollut aiemmin, tai onko sillä nyt:

En tiedä Ei Kyllä

Lisätietoja *merkittyihin kohtiin

- ✓ Polviniveliä oli tutkittu vastauksiin perustuvilta koirilta noin kahdeltakymmeneltä, osa tutkimuksista oli tosin epävirallisia. Näistä tutkimuksista suuri osa perustui epäilyyn mahdollisesta viasta tai traumasta jonka takia polvet tarkastettiin.
- ✓ Yleisin syy polvileikkauksiin oli trauman aiheuttama vamma.
- ✓ Polvileikatuista koirista vain yhdellä oli leikkauksen jälkeen edelleen ongelmia polven kanssa (tämä koira operoitiin luksoivan patellan takia).
- ✓ Henkitorven kollapsi oli yhdellä koiralla operoitu asentamalla henkitorveen titaaninen stentti, yhdellä säännöllisiä hengitysvaikeuksia koiran innostuessa, mutta muilla hengitystieongelmat olivat lieviä.
- ✓ Sydänongelmia ilmeni pääasiassa vanhoilla koirilla.

- ✓ Syts:n teettämässä terveystieteessä (77 vastannutta) patellaluksaatiota ei esiintynyt 60 koiralla, 7:llä koiralla ongelma oli, 3 ei tiennyt ja 7 ei antanut vastausta. Patellaluksaation ope-roinnista vastaukset olivat: 69 kpl ei operoitu ja 8 kpl ei vastausta.
- ✓ Keuhko- ja hengitystieongelmissa ruotsalaisten vastaukset olivat: 69 kpl ei ongelmia, 1 kpl ei tiedä, 7 kpl ei tiedä ja 2 kpl kyllä ongelmia.

Urokset:

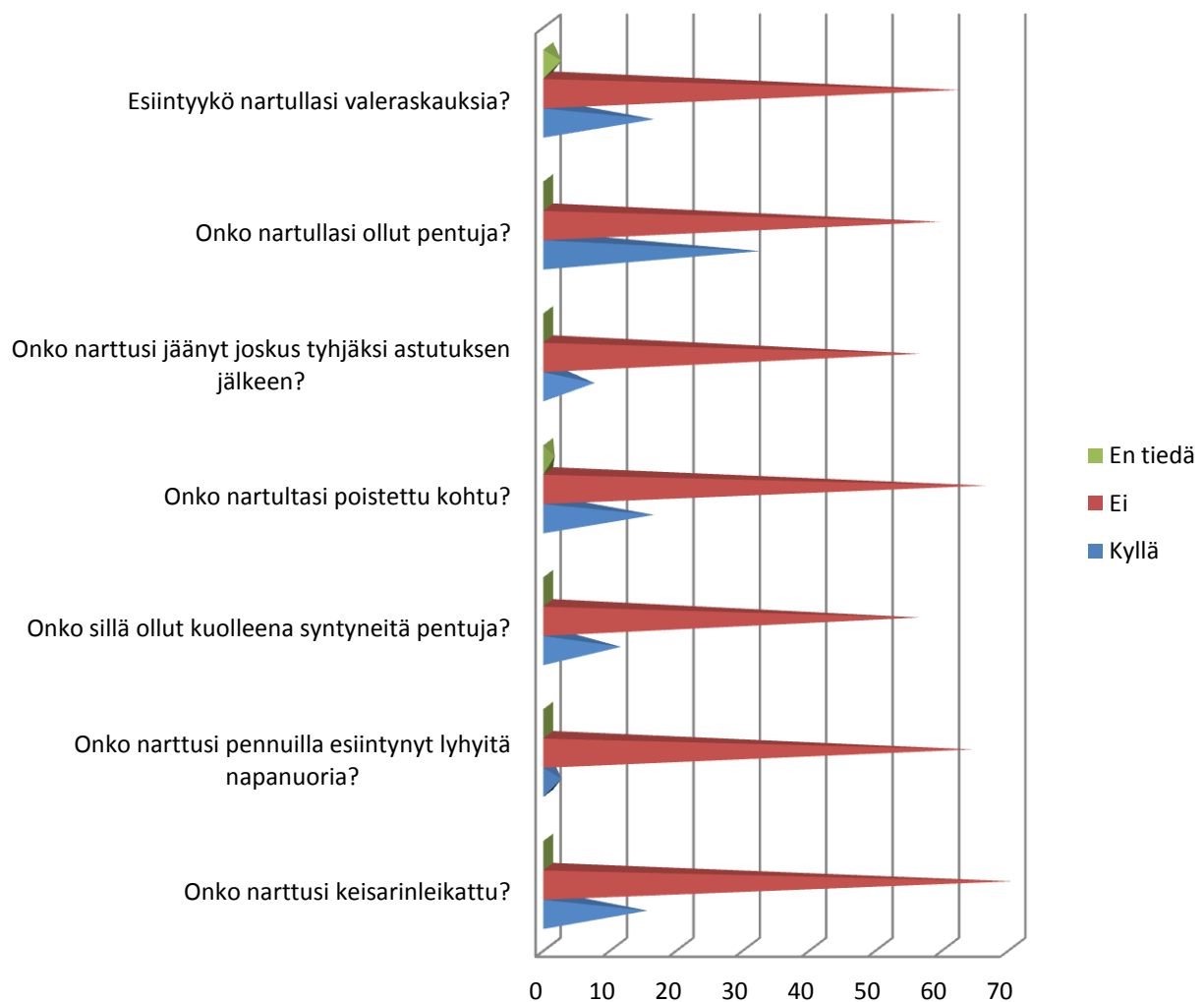
- ❖ Uroksista joilla ei ole kahta kivestä kivespussissa neljällä ei ollut kiveksiä kivespussissa lainkaan ja yhdellä koiralla oli vain yksi kives kivespussissa.

❖ Uroskoirien kastroimisen syyt vastauksien perusteena olevilla koirilla:

- Merkkailu, sisälle pissailu
- Sairaudet (leg perthes, trakeakollapsi, suurentunut eturauhanen)
- Yliseksuaalisuus, nylkyttäminen
- Aggressiivisuus muita uroksia kohtaan
- Reagointi lapsia kohtaan
- Muiden suositukset kastroinnista
- Mahdollisten eturauhasongelmien välttäminen
- Uroksen elämän helpottaminen
- Karvan haju
- Uroshormonit

❖ Ruotsalaisten vastauksissa 9 urosta oli käytetty jalostukseen, 25 koiraa ei ja 43 ei vastannut kysymykseen. Kymmenen uroksen jälkeläiset oli rekisteröity Ruotsin kennelliittoon, kahden ei ja 65 ei antanut vastausta.

Narttuihin liittyvät kysymykset

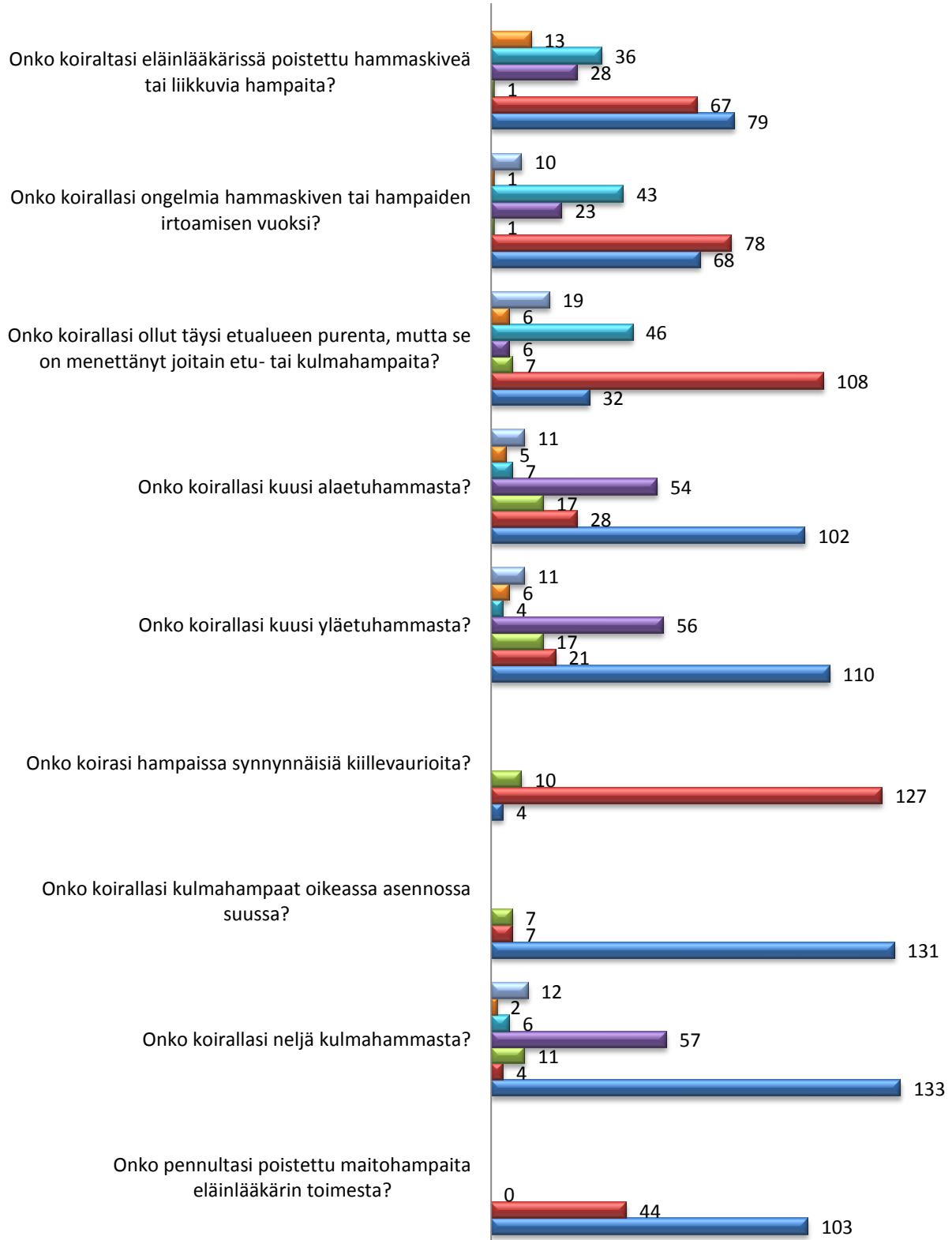

Nartut:

- ❖ Vastauksien perusteena olevilla nartuilla juoksut ovat keskimäärin 6-9 kuukauden välein. Pisin juoksujen väli nartulla oli 13 kuukautta.
- ❖ Juoksujen alkamisikä vaihteli puolivuotiaasta kaksivuotiaaseen. Suurimmalla osalla nartuista juoksut kuitenkin alkoivat noin 9-16 kuukauden iässä.
- ❖ Ruotsalaisten terveystutkimuksessa vastaukset juoksujen alkamisajasta olivat hyvin samankaltaiset kuin meillä: suurimmalla osalla nartuista juoksut alkoivat 6-12kk:n iässä, kaikilla vastanneilla kuitenkin ennen 18 kk:n ikää.
- ❖ Syyt kohdunpoistoon vastauksien perusteena olevilta nartuilta:
 - Valeraskaudet (maidon nousu, supistukset, pesän teko, lelujen hoito, ruuan varastointi, syömättömyys, oksentelu, nisien turpoaminen, mielialan vaihtelut)
 - Kohtutulehdus eli märkäkohtu
 - Muut sairaudet (patella luksaatio, leg perthes, nisäkasvaimet)
 - Kasvattajan vaatimus tai eläinlääkärin suositus
 - Synnytysvaikeudet tai komplikaatiot synnytyksessä tai sen jälkeen
 - Solumuutokset kohdussa tai nisissä
 - Hankalat juoksuoireet (mielialan muutoksia yms.)
 - Luonteen tasoittaminen
 - Ei haluta enempää pentuja
 - Sektion yhteydessä helppo poistaa kohtu
 - Kohtu tarpeeton, koiraa ei aiota käyttää jalostukseen
- ❖ Jalostukseen käytetyillä nartuilla oli teetetty keskimäärin 1-4 pentuetta, poikkeuksena yhden tuontinartun pentuemääräksi epäiltiin yli kuutta.
- ❖ Pentueissa oli keskimäärin 1-6 pentua, yleisin pentumäärä pentuetta kohtaan oli kolme.
- ❖ Nartuilla jotka olivat jääneet tiinehtymättä, syyksi epäiltiin väärää astutusajankohtaa tai syytä ei tiedetty.
- ❖ Kuolleina syntyneistä pennuista kaksi oli menehtynyt hoitovirheen vuoksi, osa oli ollut liian pitkään synnytykskanavassa, muutama oli kuollut kohtuun kohtutulehduksen vuoksi, osalla synnytys oli pysähtynyt tai venynyt liian pitkäksi. Kuolinsyyksi oli myös epäilty pennun väärää asentoa ja isoa kokoa. Joidenkin pentujen kuolemalle ei löytynyt selkeää syytä. Yhdellä nartulla löytyi sterilisaation yhteydessä osittain elimistöön imeytynyt jäännös pennusta, joka oli ilmeisesti vaikuttanut nartun hormonitoimintaan.

Hampaistoon liittyvät kysymykset

■ Syts/ei vastausta
 ■ Syts/en tiedä
 ■ Syts/ei
 ■ Syts/Kyllä
 ■ En tiedä
 ■ Ei
 ■ Kyllä

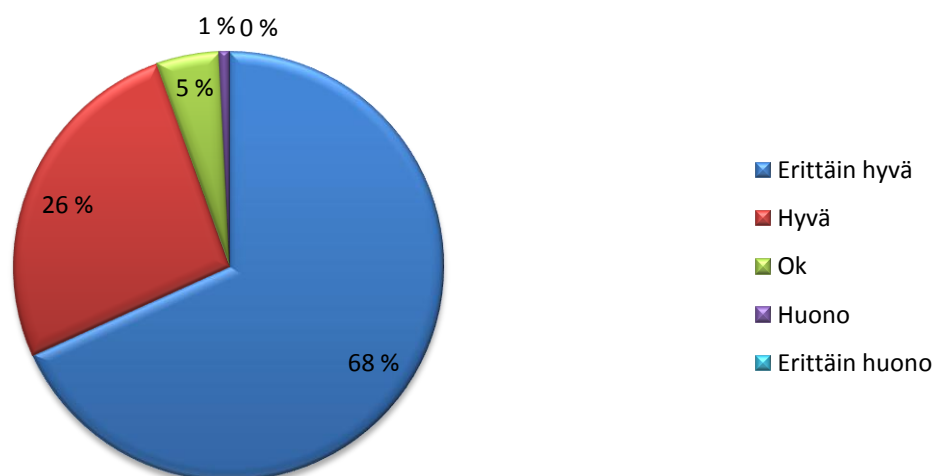
Huomioita maitohampaista:

- Maitohampaiden irtoamisessa oli huomattavia koirakohtaisia eroja. Ikähaitari oli 4-22 kuukautta, mutta suurimmalla osalla koiria maitohampaat irtosivat 4-8 kuukauden ikäisenä.
- Kulmahampaat olivat selkeästi yleisimmät eläinlääkärillä poistettavat maitohampaat.
- Maitohampaita oli poistettu suurimmalta osalta vastausten perusteena olevilta koirista eläinlääkärin toimesta, keskimäärin 4-6 hammasta (1-16kpl) koira kohti

Huomioita muista hampaisiin liittyvistä ongelmista:

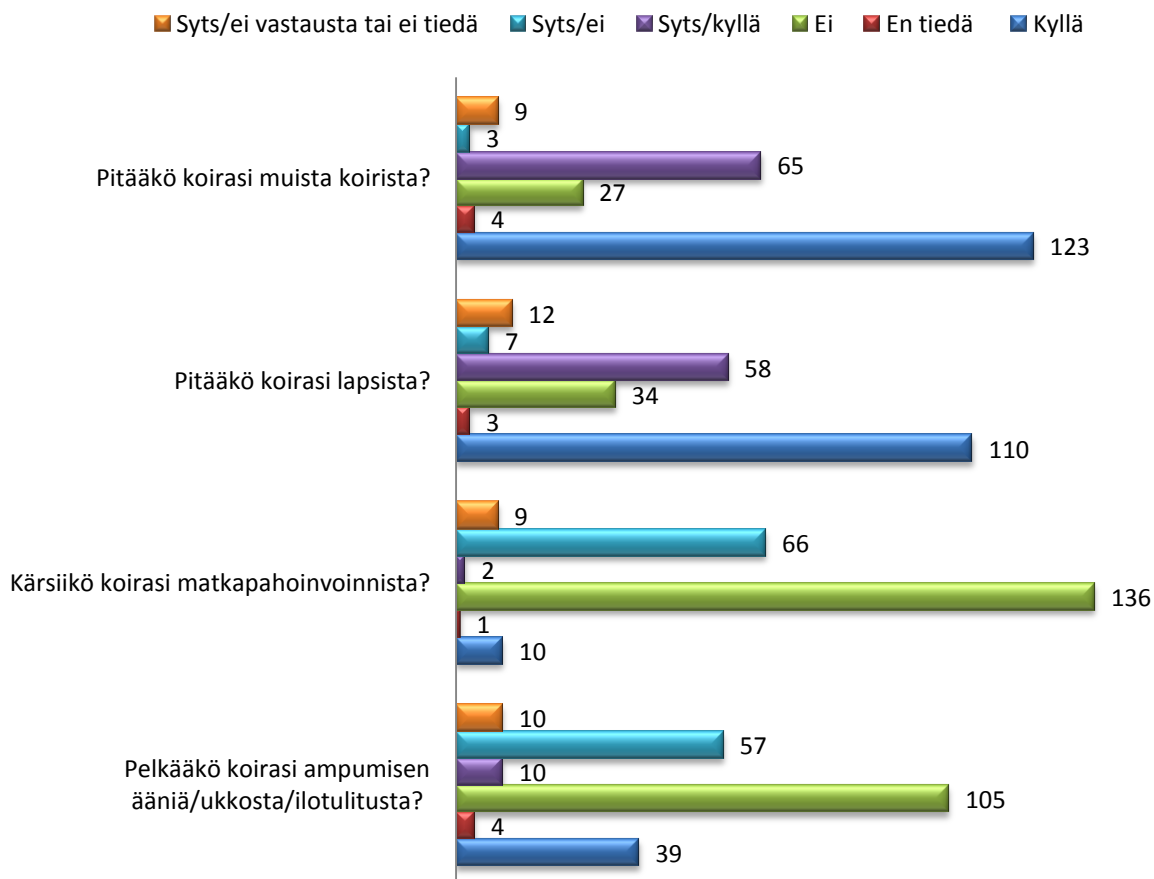
- Hammaskivi on todella yleinen ongelma rodulla. Suurin osa koirista käy säännöllisesti tai epäsäännöllisesti hammaskiven poistossa, hammaskiven poiston yhteydessä tapahtuu suurin osa liikkuvien hampaiden poistoista.
- Vastausten perusteena olevilla koirilla oli saksipurenta/normaali purenta 94%, alapurenta 2% ja yläpurenta 4% koirista.
- **Syts:n teettämässä kyselyssä purentaa kysyttäessä vastaukset jakoutuivat näin: saksipurenta/normaali purenta 79%, alapurenta 4% ja ei vastausta 17%**
- Ongelmia vastausten perusteena olevien koirien kulmahampaissa ja purennassa:
 - Yläkulmahampaat kääntyvät liikaa ulos
 - Hammaspuutokset: alakulmahampaat , etuhampaita ja poskihampaita puuttuu
 - Kulmahampaat puri ikeneen, hoidon myötä tilanne korjaantunut
 - Vahva yläpurenta
 - Eteenpäin kallistunut kulmahammas
- Hampaiden poiston syitä:
 - Parodontiitti (kiinnityskudoksen vaurioituminen) ja sen seurauksena mm periapikaalipesäke
 - Gingiviitti (ientulehdus)
 - Hampaiden löystyminen tuntemattomasta syystä
 - Kiilleauriot, siitä johtuva hampaiden heikko kunto
 - Tapaturmaisesti vahingoittuneet hampaat
 - Munuaissairauden seurauksena löystyneet hampaat
 - Liian pitkän kielen tieltä poistettu kieltä vahingoittavia hampaita
 - lennousu
- **Syts:n teettämässä kyselyssä (vastauksia 77 kpl) 36 koiralla oli poistettu maitohampaita eläinlääkärin toimesta, 26 koiralta ei ja 15 ei antanut vastausta. Hampaita oli poistettu: 26 koiralta 1-4kpl, 3 koiralta 5-10kpl, 1 koiralta 11-15 kpl ja yhdeltä koiralta yli kuusitoista kappaletta. 46 vastaajaa ei antanut vastausta tai ei tiennyt sitä.**

Vastauksien perusteena olevan koiran luonteen arviointi

Syts:n teettämässä kyselyssä 70% arvioi koiran luonteen erittäin hyväksi, 13% hyväksi, 3% arvioi luonteen olevan ok ja 14% ei vastannut lainkaan.

Luonteeseen liittyvät kysymykset

Vastauksiin perustuvan koiran luonteen arviointi:

Yleisimmiksi luonteenpiirteiksi yorkshireterriereillä vastauksien perusteilla nousivat temperamenttinen, iloinen, rohkea, seurallinen ja haukkuherkkä. Näillä luonteenpiirteillä omistajat kuvasivat koiriaan:

- ❖ Temperamenttinen/terrierimäinen/pippurinen
- ❖ Seurallinen ihmistä kohtaan/muita koiria kohtaan
- ❖ Aktiivinen/vilkas/energinen/eloisa/liikkuvainen
- ❖ Tottelevainen/kiltti/osallistuva
- ❖ Leikkisä/pentumainen
- ❖ Rohkea/utelias/peloton/sisukas
- ❖ Avoin/ystävällinen/miellyttämishaluinen
- ❖ Iloinen/reipas/hassu/innokas
- ❖ Itsevarma/oman arvon tunteva/määrätietoinen/itsenäinen
- ❖ Mukavuudenhaluinen/laiska/hellyydenkipeä
- ❖ Seurallinen/sosiaalinen/sopuisa
- ❖ Älykäs/oppivainen/ovela
- ❖ Rakastaa lapsia/muita koiria/matkustamista
- ❖ Tasapainoinen/rauhallinen/ mietiskelevä/kärsivällinen
- ❖ Vahvatahtoinen/jääräpäinen/itsepäinen
- ❖ Uskollinen/lojaali
- ❖ Lempeä/empaattinen
- ❖ Tarkkaavainen/valpas
- ❖ Vakava
- ❖ Dominoiva/omistushaluinen
- ❖ Haukkuherkkä/äänekäs
- ❖ Herkkusuu/nirso
- ❖ Nöyrä/alistuva
- ❖ Herkkä/pehmeä/epävarma
- ❖ Pelkoaggressiivinen
- ❖ Vahva vahtivietti/reviiritietoinen
- ❖ Välinpitämätön/pidättyväinen/passiivinen/ei leikkisä/erakkoluonne
- ❖ Aggressiivinen lapsia kohtaan/isompia koiria kohtaan
- ❖ Pelokas/arka/ jännittäjä/varautunut/stressiherkkä
- ❖ Epäluuloinen uusille paikoille/tilanteille/ihmisille/koirille
- ❖ Vaativa/oikukas/valikoiva kuulo
- ❖ Kärsii matkapahoinvoinnista
- ❖ Pelkää polkupyöriä/lapsia/isompia koiria/kovia tai yllättäviä ääniä
- ❖ Jymäytettävissä/ei kovin fiksu

Syts:n teettämässä kyselyssä vastaukset arvioidessa koiran luonnetta olivat hyvin samanlaisia kun omassa kyselyssämme.

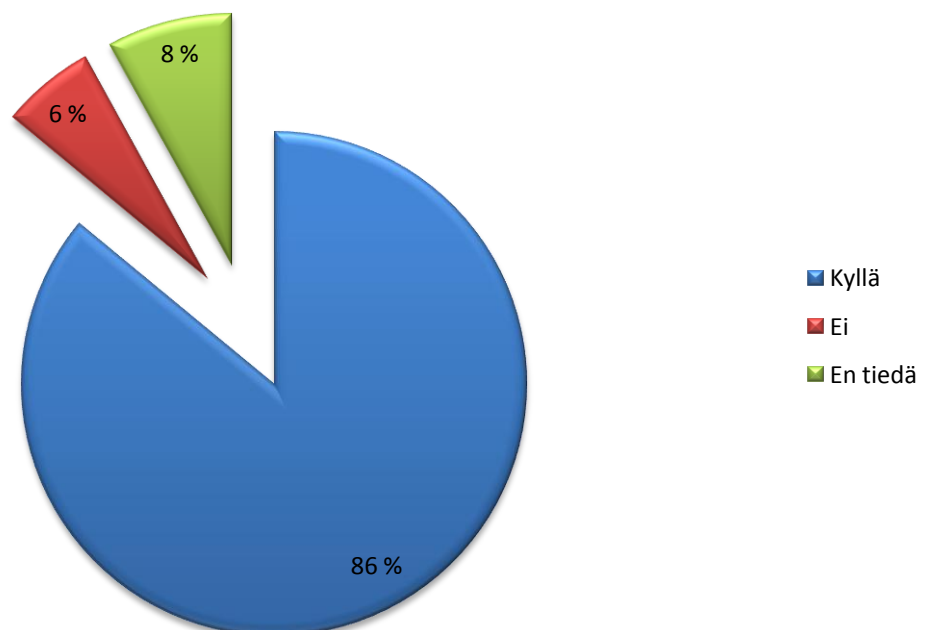
Koiran elinikään liittyvät kysymykset:

Vastauksien perusteena olevien jo kuolleiden koirien kuolinikä oli 6kk-17 vuotta, keskimääräinen kuolinikä oli noin 9 vuotta. Hiukan alle puolet jo kuolleista koirista elivät kuitenkin kymmenen vuotiaiksi ja osa reippaasti ylikin.

Kuolinsyiksi tai lopettamispäätökseen vaikuttaviksi tekijöiksi vastauksien perusteena oleville koirille ilmoitettiin mm:

- ✚ Vanhuus
- ✚ Endokardioosi
- ✚ Munuaisvika
- ✚ Epilepsia
- ✚ Kasvain kurkussa/munuaisessa/maksassa
- ✚ Trakeakollapsi
- ✚ Nivelrikko
- ✚ Onnettomuus
- ✚ Syöpä
- ✚ Aivosairaus
- ✚ Sydänvika
- ✚ Suolistotulehdus

Jos olisit hankkimassa uutta koiraa, olisiko se yorkshirenterrieri?

Syyt miksi vastaajat eivät ottaisi uutta yorkshirenterrieriä:

- * Sisäsiisteys iso ongelma
- * Terveystilanne/sairaudet rodulla
- * Liika jalostaminen
- * Liian pieni koira
- * Koiran kovapäisyys ja muut ongelmat luonteessa

Rekisteröinnit

Vastauksien perusteena olevista koirista 95% (140kpl) oli rekisteröity Suomen tai jonkin muun maan kennelliittoon. 5% (7kpl) ei ollut rekisterissä lainkaan. Suomen Kennelliiton lisäksi muita rekisteröintimaita olivat ruotsi, viro, venäjä, latvia ja liettua.

Millaiseksi vastaajat kokevat elämän yhden tai useamman yorkshirenterrierin kanssa

Suurin osa vastaajista kertoi elämän yorkshirenterrierin kanssa olevan ihanaa, iloista ja antoisaa. Vastaajia viehätti eniten koirien sopeutuvuus eri tilanteisiin, rodun seurallisuus ja se että yorkshirenterrieri ottaa paikkansa perheessä ja on uskollinen. Suurin osa sairaiden koirien omistajista koki elämänsä koiran kanssa sairaudesta huolimatta antoisaksi, vaikkakin haasteelliseksi. Ylipäätänsä vastaajat kokivat että heidän elämänsä yorkshirenterrierin kanssa on huomattavasti sisältörikkaampaa kuin mitä se olisi ilman yorkshirenterrieriä.